

visual communications
ΠΡΟΒΟΛΗ
10 months

Τεύχος 24

σταύρος
θεοδώρακης

Απρίλιος 2010
ΕΝΤΥΠΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
ΤΗΣ ΒΑΣΟΥ

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟ
ΡΟΜΑ 2010
Οικισμός Δροσερού

ΣΕΒΑ ΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ
« η καλλιτέχνης »

Κ.Υ. Πρίνου
Άγιο και προβληματικό
Α' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ

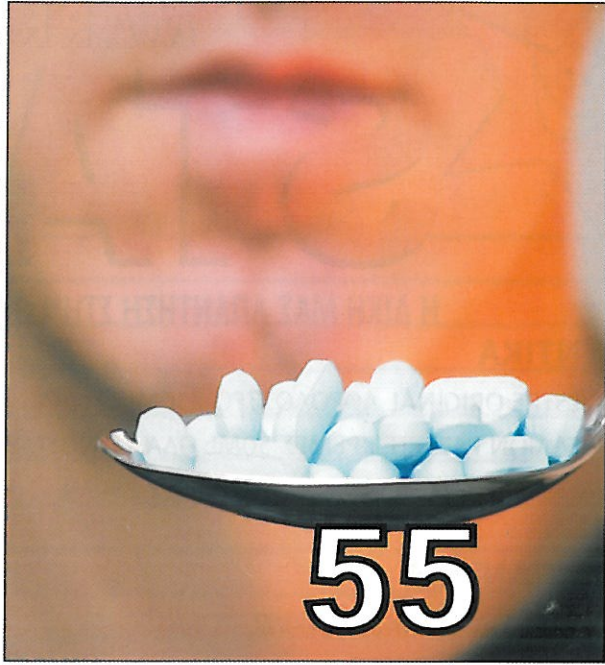
ΚΟΥΖΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ - Χ/ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

<<Οικονομοτεχνική>>
μια νέα δύναμη στις κατασκευές
στο νησί μας

VIAGRA
Όσα
δεν γνωρίζετε

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟ:
17

55

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟ:

ΡΟΜΑ εν έτη 2010 σελ. 17-24

Τοπικά:

Κέντρο Υγείας Πρίνου σελ. 46,48,49,50

Πρόσωπα:

Σέβα Καλοπούλου σελ. 10,12,13,14,16

Κουζής & Χηγεωργίου σελ. 30,32,34,36

Σταύρος Θεοδωράκης σελ. 56,61,62,64

Γυναίκα:

Μακιγιάζ 74,76

Μαγειρική σελ. 92,94

Παιδί:

Παιχνίδι στη γειτονιά σελ. 38,40,42

Ερωτήσεις των παιδιών σελ. 56,68

Gadgets για παιδιά σελ. 96

Άντρας:

Viagra σελ. 54,55

Σπίτι:

Ψηφιακή Τηλεόραση σελ. 78,80

Φτοιάξτο μόνος σου σελ. 86

Εν Κράτει:

SUMMER HOLIDAYS σελ. 26

W
IN PR

ΡΟΜΑ

Στη ζωή είμαστε όλοι μόνοι μας

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟ

ΟΙΚΙΣΜΟΣ ΔΡΟΣΕΡΟΥ

"Όταν η γενιά σου, περνάει την ζωή της σε αντίσκηνα λογικό είναι να θέλεις να έχεις σπίτι, καλύτερη ζωή, ανθρώπινες συνθήκες.... Δεν θέλουμε όμως το σπίτι που θα φτιάξουμε να έρθουν να μας το πάρουν, γιατί για να γίνει δεν δούλεψαν μόνον το αντρόγυνο αλλά και τα παιδιά".

ΖΩΝΤΑΣ ΣΤΟΥΣ ΜΑΧΑΛΑΙΕΣ

ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ

"Ο οικισμός δεν είναι στο σχέδιο πόλεως και έτσι υπάρχουν πολλά προβλήματα. Δεν μπορούμε να πάρουμε ρεύμα. Πάνω από 80 σπίτια δεν έχουν καθόλου ηλεκτροδότηση και το πρόβλημα είναι πάρα πολύ μεγάλο γιατί αυτοί οι άνθρωποι δεν μπορούν να έχουν τα βασικά, όπως φάρμακα αν αρρωστήσει κάποιο παιδί γιατί δεν υπάρχει ψυγείο για να συντηρηθούν".

Ο πληθυσμός του οικισμού σύμφωνα με την απογραφή του 2007 είναι 5000 άτομα και τα σπίτια είναι περίπου 500.

"Δεν μας δίνουν ρεύμα. Έχω 5 παιδιά, τα 4 πάνε σχολείο. Όταν γυρνάνε πίσω δεν μπορούν να διαβάσουν, δεν μπορούν να κάνουν τίποτα. Έχω απευθυνθεί στον Δήμαρχο και στην πολεοδομία. Απ' όλους η απάντηση ήταν αρνητική γιατί το σπίτι είναι αυθαίρετο. Ναι, δέχομαι ότι τα περισσότερα σπίτια στον οικισμό, ίσως και όλα, είναι αυθαίρετα, αλλά το να μην μας δίνουν ρεύμα δεν λύνει κάποιο πρόβλημα, μόνο δημιουργεί και άλλα. Αναγκαζόμαστε και ζούμε με τις γεννήτριες και τις λάμπες"

Γιώργος: "Είμαι από την Ξάνθη. Ήμουν παντρεμένος 16 χρόνια με μια καθηγήτρια Αγγλικών αλλά δεν τα βρισκαμε. Δεν συμφωνούσαμε ως προς την αντίληψη για τη ζωή. Πριν από 20 χρόνια περίπου, είχα έναν πειρατικό σταθμό, με πήρε κάποια μέρα μια κοπέλα και με ρώτησε αν μπορούσε να κάνει μια αφιέρωση αλλά μου "δικαιολογήθηκε" για το γεγονός ότι ήταν Μουσουλμάνο. Λέω εγώ κανονικά στον αέρα το όνομα της, σε 10 λεπτά ήρθε η αστυνομία στον σταθμό για να με κλείσει. Όχι επειδή ήταν πειρατικός αλλά γιατί ακούστηκε Μουσουλμανικό όνομα. Η κοπέλα εξακολουθούσε και έπαιρνε τηλέφωνο και τις επόμενες ημέρες οπότε σε κάποια στιγμή κλείσαμε ένα ραντεβού για να τα πούμε και από κοντά. Πήγα περιμένοντας να αντικρύσω μια γύφτισσα με μαντίλα, με βράκα, σκεφτείτε ότι μιλάμε και για 20 χρόνια πριν, και αντίκρισα ένα κορίτσι με μπότες, με δερμάτινο, μια πραγματική κούκλα. Δεν είχε καμία διαφορά από τις Ελληνίδες. Γνωριστήκαμε, αγαπηθήκαμε και παντρευτήκαμε. Η Λεϊλά βαπτίστηκε Χριστιανή γιατί εκείνη το ήθελε, εγώ δεν την πίεσα ποτέ. Οι δικοί μου, οι συγγενείς μου, οι φίλοι μου, δεν μπόρεσαν να καταλάβουν ποτέ αυτή την επιλογή μου. Δεν μου μιλάει κανείς. Η αδερφή μου και ο αδερφός μου έχουν τεράστια περιουσία, με αποκλήρωσαν και οι δυο, με διαγράψαν από τον χάρτη γιατί παντρεύτηκα μια Τουρκάλα. Κανείς από τους δυο όμως, όταν επέλεξαν με ποιόν θα περάσουν τη ζωή τους δεν με ρώτησε εμένα. Η αδερφή μου παντρεύτηκε έναν άντρα 30 χρόνια μεγαλύτερο αλλά δεν είχε σημασία γιατί ήταν πλούσιος.

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟ ΟΙΚΙΣΜΟΣ ΔΡΟΣΕΡΟΥ

Ο αδερφός μου παντρεύτηκε μια Αρβανίτισσα αλλά και πάλι δεν είχε σημασία. Αυτό που απαγορεύεται είναι η Μουσουλμάνο. Ακόμη και τώρα, μετά από τόσα χρόνια δεν καταλαβαίνω με ποια λογική θα έπρεπε να τους ρωτήσω. Εγώ σαν Γιώργος Καρακατσάνης δεν νιώθω κανένα ρατσισμό απέναντι σε αυτούς τους ανθρώπους. Αλλά, από μικρά παιδιά, μας "σπέρνουν" μίσος μέσα στο κεφάλι μας. Και να με θυμηθείτε, μια μέρα στη Βόρεια Ελλάδα, θα μας φάνε όλους ζωντανούς και Χριστιανούς και Μουσουλμάνους, οι απέναντι οι Τούρκοι".

Γιώργος: "Το να αποκαλείς αυτούς τους ανθρώπους "γύφτε", δεν είναι κακό, γιατί είναι η ράτσα τους. Υποτιμητικό είναι το "παλιόγυφτε". Το μεγάλο θέμα για εμένα είναι πως ότι και να κάνουμε, εγώ, εσείς, εμείς, δεν πρόκειται ν' αλλάξουν τα πράγματα γιατί δεν αφήνει το κατεστημένο ν' αλλάξουν. Οι Δήμαρχοι, οι Νομάρχες και όλοι αυτοί, έρχονται εδώ πριν τις εκλογές, μοιράζουν χρήματα και αυτοί οι άνθρωποι επειδή είναι αγράμματοι τα παίρνουν. Δεν έχουν την στοιχειώδη μόρφωση και όταν είσαι τελείως αγράμματος, μέσα στο μυαλό σου "σπέρνονται" ζιζάνια και πας εκεί που πάει ο όχλος. Δεν έχεις επιλογή. Είναι λοιπόν ουσιαστικά 5 άτομα μέσα στο Δροσερό τα οποία "πλησιάζονται" απ' όλους αυτούς και αυτοί με την σειρά τους "αγοράζουν" τις ψήφους".

- Για εσένα Γιώργο που έχεις ζήσει και στις δύο "πλευρές" ποιες θα έλεγες ότι είναι οι βασικές διαφορές;

Δεν υπάρχουν βασικές διαφορές στις δυο κοινωνίες. Και αυτό το λέω με την έννοια ότι κλέφτες έχει στην Ξάνθη έχει και εδώ. Χασικλήδες το ίδιο. Έμπορους που πουλάν παιδιά, το ίδιο. Εργατικούς ανθρώπους το ίδιο. Οικογενειάρχες το ίδιο. Παντού υπάρχουν τα πάντα. Δεν μπορούμε να εξαιρέσουμε καμία κοινωνία και ούτε μπορούμε να την "βαπτίσουμε" με κανένα όνομα. Απλά στο Δροσερό, επειδή ο πληθυσμός είναι μικρός, όλα φαίνονται και ακούγονται. Σε μια πόλη "χάνεται". Η βασική μας διαφορά είναι η ομιλία. Όσον αφορά την κουλτούρα, η δική τους είναι πολύ καλύτερη από τη δική μας. Ζούνε τα πάντα πιο έντονα, με πιο πολύ πάθος. Οι Χριστιανοί παράδειγμα όταν γιορτάζουν της Παναγίας, πάνε ανάβουν ένα κερί και φεύγουν από την εκκλησία. Αυτοί, 3 μέρες γιορτάζουν. Σφάζουν μοσχάρια και πρόβατα στο όνομα της. Στα σπίτια τους έχουν περισσότερες εικόνες απ' ότι έχουμε εμείς μέσα στις εκκλησίες. Δεν αισθάνονται Μουσουλμάνοι αλλά Χριστιανοί. Τους έδωσαν ένα όνομα, τους είπαν εσείς είστε γύφτοι, Μουσουλμάνοι. Αυτοί θέλουν να είναι Χριστιανοί.

Μαρία: "Το πρόβλημα μας όμως είναι ότι στην εκκλησία, δεν μπορούμε να πάμε κάθε Κυριακή, όπως κάνετε εσείς, γιατί εγώ προσωπικά με το που θα μπω μέσα, έρχονται και με ρωτάνε "τι θέλεις εδώ;" Όταν απαντάω ότι θέλω ν' ανάψω ένα κεράκι, να προσευχηθώ κατευθείαν ακούγεται "έξω, έξω γύφτισσα". Με κοιτάν όλοι για τα ρούχα που έχω, τι να κάνω, αυτά έχω αυτά φοράω. Άλλες είναι με τις γούνες. Πήγα στον παπά, του τα είπα και αυτός βγήκε και είπε "οι μεγάλες γυναίκες να μην σχολιάζουν". Πώς να ξαναπάω εγώ εκεί μέσα";

Σαμπιχά: " Ο καθένας θέλει να πάει στην εκκλησία αλλά χωρίς σχολείο. Είμαι 34 χρονών, έχω πάει στο τζαμί μόνο στην Κωνσταντινούπολη ως τουρίστρια. Σαν παιδί πήγα σχολείο στο μειονοτικό γιατί δεν με δέχτηκαν στο Δημόσιο. Αν η μητέρα μου δεν ήταν αγράμματη, θα μπορούσε να διεκδικήσει για εμάς και να είχαμε πάει στο Δημόσιο. Παρόλα αυτά, δεν το έβαλε κάτω, μας πήγε στο μειονοτικό πληρώνοντας. Έμαθα τα Τούρκικα. Μέσα εκεί υπήρχε ένας τοίχος που βάζαν το αλφαβητάριο το τουρκικό και κάναμε και ελληνικά για 30 λεπτά την ημέρα. Όλα τα υπόλοιπα παιδιά μιλούσαν Τούρκικα, εγώ με την αδερφή μου μιλούσαμε Ρομανέ. Δεν είχα κάποιον να μου πει τα απλά, εδώ είναι η τουαλέτα, εδώ είναι η τάξη. Ήμουν ένα παιδί που μόνο έβλεπα. Άκουγα χωρίς να καταλαβαίνω. Είναι σαν να παίρνεις τώρα ένα Ελληνάκι και να το "πετάς" μέσα σε μια αίθουσα, σ' ένα σχολείο στην Τσεχία.

Βίωσα στην παιδική μου ηλικία, όπως βίωσαν μαζί μ' εμένα και άλλα 40 παιδιά, το ξύλο κάθε πρωί. Και είμαι σίγουρη πως όποιο παιδί και αν ήταν στη θέση μας δεν θα μπορούσε να προχωρήσει. Έτσι μάθαμε τα Τούρκικα".

- Μαρία, όταν ανακοίνωσες στους δικούς σου ότι έχεις σχέση μ' έναν Χριστιανό Έλληνα, ποιες ήταν οι αντιδράσεις;

Εμένα με μεγάλωσαν ο παππούς μου και η γιαγιά μου. Από μικρή είχα διαφορετικά "ερεθίσματα" από τις υπόλοιπες κοπέλες εδώ γιατί είχα μια θεία που είχε παντρευτεί και εκείνη Χριστιανό. Είχα δει πως ζούσαν. Είχα δει πως ζούσαν και εδώ, τις γυναίκες να τρώνε καθημερινά ξύλο από τους άντρες και κατά βάθος ήθελα να φύγω από τον μαχαλά. Βέβαια όταν τους είπα ότι θέλω να παντρευτώ με τον Γιώργο, βγάλανε την καραμπίνα αλλά τελικά το δέχτηκαν.

- Τι σχέση έχουν άντρες και γυναίκες στον μαχαλά;

Γιώργος: "Όταν ο άντρας είναι στο καφενείο μέχρι τις 12-1 το μεσημέρι ουσιαστικά πίνει και κάνει διαγωνισμό με τους υπόλοιπους πσιος θα δειρεί περισσότερο την γυναίκα του όταν θα γυρίσει στο σπίτι. Όλοι λένε ότι φταίει η αγραμματοσύνη. Εγώ πάλι πιστεύω ότι φταίει το ποτό.

Η γυναίκα κάθεται όλη την ημέρα στο σπίτι, καθαρίζει, μαγειρεύει και φοβάται πότε θα γυρίσει ο άντρας γιατί ξέρει ότι θα φάει ξύλο.

Από την άλλη φοβούνται και να μην τις χωρίσουν γιατί η κάθε μια έχει 3-4 παιδιά. Που να πάει; Ο γαμπρός μου είναι με την κόρη μου 3 χρόνια παντρεμένος. Σε αυτά τα 3 χρόνια έκαναν 3 παιδιά. Φορτώνουν φουλ τις μηχανές, κάνουν κάθε χρόνο ένα παιδί και μόλις αυτής της γυναίκας της κάνουν 3-4 παιδιά μπορεί να χωρίσει μετά; Το πρώτο διάστημα όλα είναι καλά, μέλι - γάλα. Μετά ξεκινάνε τα προβλήματα."

Σαμπχά: "Να σας πω εγώ πως σκέφτονται. Παράδειγμα, εγώ ξεκίνησα μαζί με τον άντρα μου και τα παιδιά μου ουσιαστικά και έχτισα ένα σπίτι. Οι γονείς μας όταν μας πάντρεψαν δεν μας έδωσαν τίποτα όχι γιατί δεν ήθελαν αλλά γιατί δεν είχαν. Κάναμε λοιπόν μαζί 4 παιδιά, φάγαμε, ήπιαμε, μοιραστήκαμε, φτάσαμε σε ηλικία 35 ετών. Αν με χωρίσει το σπίτι είναι δικό του. Που να πάει αυτή η γυναίκα; Όταν ένας άντρας ξεκινάει να χτυπάει τη γυναίκα του, ξεκινάνε και τα πιο βασικά προβλήματα. Αυτός ο άνθρωπος δεν έχει να φάει, δεν έχει τίποτα, δεν έχει βοήθεια από πουθενά. Οπότε σουρώνει και πάει και ξεσπάει στην γυναίκα του, η γυναίκα στον άντρα, στα παιδιά και πάει λέγοντας. Αυτό είναι και το βασικό πρόβλημα. Όταν ο άντρας βγαίνει έξω και δεν βρίσκει δουλειά αυτό κάπου πρέπει να το "βγάλει".

- Ισχύει ότι τα παιδιά παντρεύονται πολύ μικρά;

Γιώργος: "Πήγα μια φορά σ' έναν γάμο και είδα τη νύφη η οποία ήταν λίγο μεγάλη, 13 χρονών. Περιμένω να δω τον γαμπρό και όταν τον αντίκρισα είδα μπροστά μου ένα παιδί μέσα σ' ένα κοστούμι σαν μαριονέτα. Η λογική εδώ είναι ότι πρέπει να πάρεις γυναίκα μέχρι 15 ετών. Μετά "κάτσιασε".

Τα παιδιά είναι ανήμπορα στο μυαλό να καταλάβουν ότι αυτό που κάνουν είναι λάθος. Οι γονείς τα κάνουν όλα. Εδώ δεν υπάρχει σ' αγαπώ, μ' αγαπάς".

Πριν από λίγες μέρες έγινε εδώ μέσα στο σπίτι μου ένα σκηνικό, την έδειρε, την χτύπησε, αίματα παντού.

Να θυμηθείτε, μια μέρα στη Βόρεια Ελλάδα, θα μας φάνε όλους ζωντανούς και Χριστιανούς και Μουσουλμάνους, οι απέναντι οι Τούρκοι".

Μαρία: "Να σας πω εγώ ένα παράδειγμα για να καταλάβετε τι ακριβώς συμβαίνει. Η κόρη μου η Βέτα ήταν 13 χρονών και της είπα "περπάτα ελεύθερα", μ' ένα αγόρι που θα αγαπήσεις, θα περπατήσεις στο δρόμο. Μην σε νοιάζει τι θα πούνε αλλά και μην τυχόν κάνεις τίποτα μαζί του, γιατί ξέρετε εδώ οι γυναίκες πρέπει να είναι οπωσδήποτε παρθένες όταν θα παντρευτούν. Την συμβούλευα σαν μάνα, να βάλει παντελόνι, να γίνει πιο σύγχρονη, την άφηνα πιο ελεύθερη ώστε να μην έρθει να πει "θέλω να παντρευτώ για να ελευθερωθώ". Είχε όμως μια φιλενάδα. Όταν άκουσε ότι αρραβωνιάστηκε παρασύρθηκε, είπε θέλω και γω. Αφού δεν καταλάβαινε από λόγια άρχισα να την δερνώ για να της δείξω ότι 14 χρονών καλύτερα να κλάψω αυτή, παρά να κλάψω εγώ που θα την δω νύφη. Της έλεγα ότι θα καταστραφεί, ότι η ζωή είναι δύσκολη. Μόλις πήγαμε με τον Γιώργο στην Ξάνθη, παρατάει τα αδέρφια της στο σπίτι και κλέβεται. Τελικά αναγκαστήκαμε να δώσουμε λόγο και την παρακάλεσα να περιμένει να γίνει 18. Έτσι και έγινε. Μετά την συμβούλευα να μην κάνει πολλά παιδιά. Τώρα πριν από λίγες μέρες έγινε εδώ μέσα στο σπίτι μου ένα σκληρό, την έδειρε, την χτύπησε, αίματα παντού. Της είπα "Βέτα, αν θέλεις χώρισε, αν θέλεις τα παιδιά να τα μεγαλώσω εγώ, αλλά πρέπει να πάρεις μια απόφαση για τη ζωή σου", και μου απαντάει "εγώ τον άντρα μου τον αγαπώ". Πείτε μου, τι να κάνω εγώ σαν μάνα; Και παρόλο που το έθιμο είναι εδώ ότι μόλις παντρεύεται η γυναίκα πάει "πακέτο" στην πεθερά, λυπήθηκα, τα παιδιά πιο πολύ και την ξαναμάζεψα"

- Τι ρόλο πιστεύετε ότι παίζουν σε όλα αυτά, τα γράμματα, το σχολείο;

Σαμπιχά: "Όταν ένα παιδί δεν έχει σχολείο, δεν ξέρει τι να κάνει. Εγώ παντρεύτηκα 14 χρονών. Μέχρι τα 14 πουλούσα λουλούδια. Δεν ντρέπομαι γι αυτό. Αυτό μπορούσαν οι γονείς μου να μου προσφέρουν αυτό που προσέφεραν. Σαν παιδί έχω βγάλει πολλά χρήματα, που τότε δεν μπορούσα να καταλάβω τι σήμαινε αυτό. Είχα όμως στο πίσω μέρος του μυαλού μου γιατί τα υπόλοιπα παιδιά να ζουν διαφορετικά απ' ότι εγώ. Οι περισσότερες ημέρες μου πέρασαν σε διάφορα σημεία της Ελλάδας, Πάτρα, Ζάκυνθο... Μπορεί εσείς να μην έχετε γυρίσει όλη την Ελλάδα. Εγώ την έχω γυρίσει πουλώντας λουλούδια, δεν μπήκα "βαθείά", ζώντας τη δική σας ζωή. Αλλά σαν παιδί είχα την απορία γιατί εσένα σε έχει ο μπαμπάς σου από το χέρι ενώ εμένα μου βάζει έναν κουβά με λουλούδια στο χέρι; Γιατί εγώ έπρεπε να βγάλω χρήματα ενώ εσύ να κοιτάς, να ζητάς και να ξοδεύεις χρήματα. Ένα παιδί, είναι πάντα παιδί. Δεν παίζει ρόλο από ποια φυλή είναι. Οι γονείς μου όπως σας είπα ήταν αγράμματοι, και θα μιλήσω αποκλειστικά για την δική μου οικογένεια για να μην υπάρξει καμία παρεξήγηση. Δεν μπόρεσαν λοιπόν να με στείλουν σχολείο, να με σπουδάσουν. Από εκεί ξεκίνησαν όλα τα προβλήματα.

Στη ζωή είμαστε οι γύφτοι για μερικούς

Πήγα στο μειονοτικό, έτρωγα ξύλο, κάποια στιγμή έπρεπε να σταματήσω, δεν άντεχα. Μου έσπασαν την μύτη γιατί ένα γυφτάκι δεν είχε καμία δουλειά ανάμεσα στα υπόλοιπα παιδιά. Όταν έβγαينا να πάω κουλούρι και kiss που βάζαμε από πάνω για να το φάμε, ήμουν πάντα τελευταία. Έπρεπε να έχουν τελειώσει όλα τα παιδιά, να έχουν φύγει από την αυλή και μετά να πάω εγώ. Ας ήταν η σειρά μου, έτρωγα πάντα ξύλο. Αλλά όταν χτυπούσε το κουδούνι όλοι ήταν εντάξει και έμπαιναν μέσα στην αίθουσα και γω έπρεπε τότε να πάω να φάω. Μιλάμε για μεγάλο ρατσισμό. Εμείς συναντάμε ρατσισμό όχι μόνο από τους Τουρκογενείς αλλά και από τους Χριστιανούς. Κακά τα ψέματα, υπάρχει ρατσισμός από παντού. Εγώ βάζω τον τέτζερι κάτω, βάζω τα 5 μου παιδιά γύρω και τρώμε. Εσύ βάζεις την κατασρόλα, το μαχαίρι, το πιρούνι, την χαρτοπετσέτα και τρως. Εγώ όλα αυτά δεν τα έχω. Αλλά έχω μάθει να ζω απλά και πρακτικά γιατί αυτή είναι η φυλή μου. Σταμάτησα λοιπόν το σχολείο, πήγαμε στην Αθήνα με τους γονείς μου. Φανταστείτε τώρα, 20 χρόνια πριν, πόση διαφορά είχε η Αθήνα με την επαρχία. Οι γονείς μου δεν ήξεραν καλά - καλά να περάσουν το δρόμο. Βγαίναμε την νύχτα με τον πατέρα μου και πουλούσα λουλούδια. Εκείνος οδηγούσε και με πήγαινε. Πριν να ξεκινήσουμε αυτή τη δουλειά, ο πατέρας μου ήταν πολύ δουλευταράς. Πήγαινε στα χωράφια, στα καράβια, μετά είχε κάποιο ατύχημα και δεν μπορούσε να δουλέψει. Έτσι έβγαλε εμένα στα λουλούδια. Σε μια νύχτα έβγαζε όσα έβγαζε εκείνος σε έναν μήνα. Ουσιαστικά δεν έκανα τίποτα. Έμπαινα μέσα στο κέντρο με τον κουβά μου, δεν μου έλεγε κανένας τίποτα, ούτε και με έδιωχναν. Έβαζα τον κουβά πάνω σ' ένα τραπέζι και καθόμουν. Μου φέρναν πορτοκάλια, σοκολάτες, γλυκά. Δεν έτρωγα τίποτα γιατί φοβόμουν.

Εγώ παντρεύτηκα 14 χρονών. Μέχρι τα 14 πουλούσα λουλούδια

**ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟ
ΟΙΚΙΣΜΟΣ ΔΡΟΣΕΡΟΥ**

Μέσα στο Δροσερό εδώ και 20 χρόνια δεν έχει γίνει τίποτα. Ότι έχει γίνει εδώ μέσα στον μαχαλά, έχει γίνει από τα χέρια των ίδιων των ανθρώπων. Κάθε 4 χρόνια πέφτουν υποσχέσεις αλλά δεν γίνεται τίποτα".

ΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΩΡΑ ΜΗΔΕΝ

Ο πατέρας μου, μου έλεγε ούτε νερό να μην πίνω. Τότε οι άνθρωποι γενικά ήταν πιο αγνοί σε σχέση με σήμερα. Ήταν ένα ζευγάρι που μου δίνουν ένα χαρτάκι που πάνω έγραφε κάτι για να το δώσω στον πατέρα μου, το έδινε και γω σε κάποιον άλλο για να μου διαβάσει τι έλεγε γιατί ούτε εγώ, ούτε ο πατέρας μου δεν ξέραμε να διαβάσουμε και μου έλεγε ότι ζητούσαν να με υιοθετήσουν. Δεν έχω πρόβλημα με όλα αυτά. Το μόνο πρόβλημα που είχα, ήταν, ότι ήθελαν να με παντρέψουν. Στα 14, όταν μου το είπαν, ήμουν ακόμη παιδί, στην εφηβεία. Δεν ήθελα. Έκοισε μέρες έτρωγα ξύλο, μετά αναγκάστηκα και δέχτηκα. Έκανα επανάσταση, αλλά δεν με έβγαλε πουθενά εκείνη την στιγμή. Δεν βρέθηκε να με βοηθήσει κάποιος γιατί ήταν η συνήθεια του οικισμού τέτοια, η κουλτούρα. Δεν μπορεί το παιδί να πει κάτι. Παντρεύτηκα λοιπόν, πέρασαν 1-2 χρόνια, αλλά δεν ήθελα να ζήσω έτσι, μέσα σ' ένα σπίτι 50 εγγόνια, 6 παιδιά και ήμουν τυχερή που δεν έκανα παιδιά. Έτσι χώρισα. Όταν είπα στα πρώην πεθερικά μου ότι τους παρατάω, τους σύμφερε κιόλας γιατί δεν μπορούσα να τους χαρίσω ένα εγγονάκι. Όλη μου η ζωή θα ήταν τελείως διαφορετική αν είχα πάει στο σχολείο. Ακόμη και σήμερα προσπαθώ, πάω στην Β' Γυμνασίου όχι για να σπουδάσω αλλά για να μάθω πέντε πράγματα".

Γιώργος: "Οι παππούδες και οι γιαγιάδες δεν θέλουν παιδιά για να τα μεγαλώσουν, να τα χαρούν. Θέλουν παιδιά για να τα στείλουν στα φανάρια και να βγάζουν χρήματα και αυτοί να κάθονται να πίνουν μπύρες".

- Γιατί πιστεύετε ότι δεν αλλάζουν τα πράγματα;

Γιώργος: "Υπάρχει ένας τοίχος ανάμεσα. Ενα τούβλο το έχει βάλει ο εκάστοτε Δήμαρχος, ένα ο εκάστοτε Νομάρχης, πολλά περισσότερα η κοινωνία και το κυριότερο υπάρχει η κατακραυγή των Χριστιανών. Μέσα στο Δροσερό εδώ και 20 χρόνια δεν έχει γίνει τίποτα. Ότι έχει γίνει εδώ μέσα στον μαχαλά, έχει γίνει από τα χέρια των ίδιων των ανθρώπων. Κάθε 4 χρόνια πέφτουν υποσχέσεις αλλά δεν γίνεται τίποτα".

- Τι προσπαθείτε να κάνετε μέσα από τον Σύλλογο σας;

Σαμπιχά: "Προσπαθούμε αυτά που ζήσαμε εμείς σαν παιδιά, να μην τα ζήσουν τα παιδιά μας. Προσπαθούμε έστω και με την απειλή του πρόστιμου, και λέγοντας στους γονείς ότι πλέον η εκπαίδευση είναι υποχρεωτική μέχρι και το Γυμνάσιο, να τους πείσουμε πρώτα απ' όλα, ότι πρέπει να τα στείλουν στο σχολείο. Τους ρωτάμε «θέλεις το παιδί σου να είναι έξω και να βιώνει αυτά που βιώνεις εσύ; Δεν μπορείς να πας σε μια Δημόσια υπηρεσία να κάνεις μια αίτηση, να διαβάσεις ένα χαρτί, ρωτάς δεξιά αριστερά τον ένα και τον άλλο και η απάντηση είναι πάντα ίδια "άντε ρε γύφτισσα". Αυτά θέλεις για τα παιδιά σου;» Ουσιαστικά αυτό προσπαθούμε να κάνουμε μέσα από τον Σύλλογο μας. Να πείσουμε πρώτα απ' όλα τους γονείς να ονειρευτούν για το μέλλον. Δεν τους ζητάμε ούτε φαγητό, ούτε τίποτα άλλο παρά να συνενεάσουν και να υπογράψουν ότι τα παιδιά τους συμμετέχουν στην ενισχυτική.

Μετά το αναλαμβάνουμε εμείς και στο μάθημα και στο φαί και σε όλα. Τους δίνουμε βοήθεια αφού μέσα στο σπίτι δεν μπορεί να τους την προσφέρει κανείς. Πρώτη φορά στην ιστορία του Δροσερού έχουμε παιδιά που πηγαίνουν στο Λύκειο και δεν έχουν παντρευτεί ακόμη. Πρώτη φορά τα παιδιά έκαναν παρέλαση στο Γυμνάσιο μαζί με τα άλλα παιδιά.

-Οι γυναίκες γιατί δεν κάνουν κάτι για να αλλάξουν τη ζωή τους; Γιατί ανέχονται τέτοια συμπεριφορά από τους άντρες τους;

Σαμπιχά: "Όταν τα παιδιά μεγαλώνουν, ζουν και βιώνουν αυτά που κάνουν οι πρόγονοι τους και αυτά θα κάνουν τα ίδια. Τα αγόρια βλέπουν τον πατέρα να δέρνει την μητέρα και αυτά θα δείρουν την γυναίκα τους. Τα κορίτσια βλέπουν την μάνα τους να τρώει ξύλο και να μην κάνει τίποτα. Το ίδιο θα κάνουν και αυτές. Δεν υπάρχει παιδεία. Και πες ότι κάποια θέλει να φύγει. Που να πάει; Όπου ακούν ότι είμαι από το Δροσερό, οι πόρτες κλείνουν αυτόματα. Για να αλλάξουν τα πράγματα είναι κάποια σημεία που πρέπει να αλλάξουν. Το πρώτο είναι ότι εμένα ο πεθερός μου επέτρεπε στον γιο του να με χτυπάει μπροστά του. Εγώ δεν θα επιτρέψω ποτέ στον γιο μου να χτυπήσει μπροστά μου τη νύφη μου. Ούτε θα κάνω μαζί του συμμαχία εναντίον της. Εμείς φταίμε για κάποια πράγματα που δεν αλλάζουν μέχρι σήμερα. Όσο ζω εγώ θα στηρίζω η νύφη μου να έχει λόγο 50-50, ίσα δικαιώματα μέσα στο σπίτι. Και όταν θα είναι να πεθάνω δεν θα πω ότι αφήνω το σπίτι στον γιο μου αλλά στον γιο μου και στη νύφη μου. Θα είναι και των δυο. Για μένα τα παιδιά όλου του κόσμου είναι και δικά μου παιδιά. Φυσικά με βοηθάει και το γεγονός ότι έχω μόνο ένα παιδί. Αν είχα 3-4 σίγουρα δεν θα μπορούσα να κάνω αυτά που κάνω τώρα. Θα μπορούσα απλά να βγω εκτός οικισμού και να δώσω στα παιδιά μου ένα διαφορετικό μέλλον, να τα στείλω σχολείο, να σπουδάσουν. Όμως για εμένα δεν μετράει το προσωπικό αλλά το συνολικό όφελος. Όταν λοιπόν ο γιος μου δει από εμένα κάποια πράγματα θα μεγαλώσει και αυτός τα παιδιά του με διαφορετικό τρόπο. Το να αλλάξουμε όλα τα πράγματα και ειδικά τα "δύσκολα" δεν γίνεται ξαφνικά από την μια μέρα στην άλλη.

ΕΜΠΟΡΙΟ ΒΡΕΦΩΝ

Αλλά εμείς ελπίζουμε ότι σιγά-σιγά θα έρθει η αλλαγή και ότι τα εγγόνια μας θα ζήσουν διαφορετικά. Απλά εμείς κάναμε την αρχή, ακουστήκαμε, κάναμε μπαμ. Είμαστε στο Δροσερό και έχουμε 1002 προβλήματα τα οποία προσπαθούμε να λύσουμε. Αυτό που ζητάω εγώ είναι πως όταν μιλάμε με 5-10 άτομα και τους λέμε τι συμβαίνει να μην μας ξεχνάν αμέσως μόλις φεύγουν από εδώ. Φυσικά στην Ελλάδα και ειδικά αυτή την στιγμή, υπάρχουν ένα σωρό προβλήματα. Πάντα όμως είμαστε η τελευταία τρύπα του ζουρνά. Αλλά είμαστε εδώ και φωνάζουμε ότι πάνω απ' όλα είμαστε Έλληνες πολίτες και έχουμε 2000 παιδιά. **Μην μας αφήσετε αβοήθητους**".

- Κατά διαστήματα έχουν ακουστεί πολλά για εμπόριο παιδιών

Γιώργος: "Ο συνοικισμός αυτός είναι ένα καζάνι που βράζει και κάτω από το καζάνι δεν υπάρχουν ξύλα αλλά εκρηκτικά. Ο καθένας μπορεί και βρίσκει καταφύγιο εδώ. Υπάρχουν άτομα που πουλάν χασίς, άτομα που κλέβουν, άτομα που πουλάν παιδιά. Βέβαια αυτά υπάρχουν παντού αλλά εδώ είπαμε, επειδή είναι μικρός ο οικισμός γίνονται όλα γνωστά και είναι και ουσιαστικά γνωστά και τα άτομα. Γίνονται πολλά και η κοινότητα τα ανέχεται γιατί "τρώνε" πολλοί από αυτά. Πριν από 7-8 χρόνια είδα εγώ με τα μάτια μου μια πλατφόρμα γεμάτη με ανθρώπους. Πήρα τηλέφωνο στην αστυνομία, ονομαστικά, "γεια σας, Καρακατσάνης Γιώργος λέγομαι, μένω στο Δροσερό, εδώ πίσω από το εκκλησάκι είναι μια πλατφόρμα γεμάτη με ανθρώπους, ξένοι είναι, βρέχει και αυτοί είναι τυλιγμένοι με κάτι σεντόνια. Ελάτε να δείτε". Πέρασαν 8 χρόνια από τότε. Ακόμη έρχονται.

Σαμπιχά: "Με πήρε από τον Βόλο μια κοπέλα με την οποία ήμουν μαζί της στην Ισπανία σ' ένα συνέδριο. Τσιγγάνα και αυτή. Γνωριστήκαμε και κρατήσαμε επαφή ώστε να ανταλλάζουμε απόψεις. Πρόσφατα πριν από λίγες ημέρες με πήρε τηλέφωνο και μου λέει "Σαμπιχά, είναι μια κυρία εδώ, ήρθε από την Γερμανία, είναι 45 χρονών, ζει μόνη της και ζητάει ένα παιδί". Την άφησα να τελειώσει γιατί και καταλάβαινα ότι το μυαλό της φτάνει απλά μέχρι εκεί αλλά και γιατί ήθελα να μάθω. Συνέχισε λοιπόν να μου λέει ότι η γυναίκα έχει σπουδάσει, έχει λεφτά, στην ουσία είχαμε έναν διάλογο - παζάρι.

ΡΟΜΑ

ΕΛΠΙΔΑ

ΕΝΑ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΑΥΡΙΟ

Ήταν παντρεμένη και τώρα είναι μόνη της. Την ρώτησα πως αφού έχει τόσα πολλά λεφτά δεν κάνει μια εξωσφματική να είναι και δικό της το παιδί; Μου είπε ότι κάτι τέτοιο δεν το θέλει. Και όταν στο τέλος της είπα πως ζητάει μόνη να υιοθετήσει ένα παιδί; Μου απάντησε "γι' αυτόν ακριβώς το λόγο απευθύνθηκα σ' εσένα. Επειδή ξέρεi ότι δεν μπορεί να υιοθετήσει, σε πήρα και αν ακούσεις κάτι να μου το πεις". Φυσικά της απάντησα πως και να ακούσω κάτι τέτοιο δεν υπάρχει περίπτωση να το πω ποτέ γιατί είναι κάτι που προσπαθώ να σταματήσω. Μου έκανε όμως φοβερή εντύπωση το πόσο επέμενε παρόλα όσα της είπα"

Μαρία: "Είναι 3 οικογένειες που λέγεται ότι πουλάν παιδιά μέσα στον μαχαλά. Αν εγώ πάω και πω στην αστυνομία τι έχω ακούσει και τι πιστεύω πως συμβαίνει, πρέπει πρώτα να έχω πουλήσει το σπίτι μου μετά να εξαφανιστώ και να δεχτώ ότι σίγουρα κάποιο παιδί μου ή κάποιος δικός μου γενικά θα πάθει κάτι κακό".

- Εφόσον υπάρχουν όλα αυτά τα οικονομικά προβλήματα, γιατί συνεχίζετε και κάνετε τόσα πολλά παιδιά;

Σαμπιχά: "Νομίζετε ότι οι άντρες εδώ χρησιμοποιούν προφυλακτικά; Εγώ προσωπικά, τράβηξα κουρτίνες και κάναμε μάθημα στις γυναίκες για το πώς πρέπει να χρησιμοποιούν το προφυλακτικό. Οι γυναίκες εδώ πιστεύουν πως αν ο άντρας τους βάλει προφυλακτικό, τις έχει για γυναίκες του δρόμου. Στην κουλτούρα μας, μας αρέσουν τα πολλά παιδιά. Δεν πρέπει όμως να ξεχνάμε ότι οι Ρομά έχουν συμβάλει στον πληθυσμό της χώρας μας. Δεν καταλαβαίνω την νοστοροπία του να λέμε συνεχώς συγχαρητήρια στους Χριστιανούς που είναι πολύτεκνοι και να λέμε στους Ρομά γιατί κάνεις τόσα πολλά παιδιά; Αν το δούμε γενικά, θέλω ως Ελληνας πολίτης να με σέβονται και να με δέχονται ως ίσο. Απεναντίας, δεν έρχονται να μας πούνε μπράβο που κρατάμε τα ήθη και τα έθιμα μας και κάνουμε πολλά παιδιά, αλλά βραβεύουν κάθε πολύτεκνη συνοικία η οποία έχει το 1/4 των παιδιών από τα παιδιά του Δροσερού".

"Όλες οι πόρτες κλείνουν μόλις ακούγεται η λέξη Δροσερό"

"Στη ζωή είμαστε όλοι μόνοι μας. Ας λέμε ότι υπάρχουν χίλιοι γύρω μας. Όταν έχεις σοβαρά προβλήματα είσαι εσύ και το μυαλό σου. Είσαι μόνος σου."

- Τι ζητάτε από την Ελληνική κοινωνία;

Σαμπιχά: "Ζητάμε από την κοινωνία να καταλάβει ότι είμαστε Έλληνες πολίτες, να φτιαχτούν κάποια πράγματα και να μας δούνε σαν ανθρώπους. Πήγα σ' ένα συνέδριο στην Βιέννη στο οποίο συμμετείχαν 39 αντιπρόσωποι Ρομά από όλες τις χώρες της Ευρώπης. Μας ζητήθηκε, να πει ο καθένας τι θέλει, τι διεκδικεί, ώστε να γίνει πρόταση στο συμβούλιο της Ευρώπης και να δούνε αν μπορούν να κάνουν κάτι. Από όλους, ακουστήκαν τα ίδια προβλήματα που έχουμε και εμείς εδώ στην Ελλάδα. Φτάνοντας η σειρά μου τους είπα ότι θα ήθελα να μάθω αν όταν φεύγουν οι υπεύθυνοι από τέτοιες συγκεντρώσεις μας θυμούνται έστω και λίγο μετά ή αν ξεχνιόμαστε κατευθείαν. Γιατί αν είναι έτσι δεν έχει κανένα νόημα να τρέχουμε και να κυνηγάμε οτιδήποτε. Ας μας μαζέψουν όλους τους Ρομά απ' όλα τα κράτη του κόσμου, ας μας δώσουν ένα κράτος να μας βάλουν μέσα και να μας αφήσουν ήσυχους, να ζήσουμε ελεύθερα όπως θέλουμε εμείς. Εγώ και πάλι θα αισθάνομαι Ελληνίδα. Όχι να μας έχουν μόνο για τα πρόστιμα. Με πιάνουν να πουλάω μπαλόνια για να ζήσω και δεν έχω άδεια. Κατευθείαν πρόστιμο, χωρίς να νοιαστεί κανείς αν μπορώ να βγάλω άδεια και αν έχω να φάω. Δεν δέχομαι να με έχεις για τα πρόστιμα, για να σε ψηφίζω και για να σου μεγαλώνω το κράτος. Θέλω να μ' έχεις όπως τους άλλους. Να φτιάξεις τους δρόμους, σχολεία, να μου δώσεις ρεύμα, τα αυτονόητα. Και σαν Σαμπιχά πιστεύω πως όλα σιγά-σιγά θ' αλλάξουν και αν όχι στην εποχή του παιδιού μου στην εποχή του παιδιού του παιδιού μου όλα θα είναι διαφορετικά. Αυτά τα παιδιά θα σταματήσουν κάποτε να κάνουν παιδιά γιατί θα έχουν να ασχοληθούν με τον εαυτό τους, θα δουν τη ζωή τους. Θέλει αγώνα. Δεν μπορώ να κάνω εγώ ένα τσακ και να ζητήσω μέσα στον οικισμό να αλλάξουν όλα κατευθείαν. Πρέπει πρώτα ν' αλλάξουν τα βασικά, πράγματα για τα οποία δεν έχουμε εμείς την ευθύνη και μετά να δεχτώ ότι "απαιτείς" και συ να αλλάξω νοστοροπία και να έρθω πιο κοντά στη δική σου. Πρώτα εσύ και μετά εγώ από πίσω ακολουθώ. Γιατί στο φινάλε, εσύ πας και παίρνεις χρήματα για να τα φτιάξεις για εμάς και δεν κάνεις τίποτα. Και σας πείραξε ο παιδικός σταθμός που άνοιξε με πρωτοβουλία δική μας; Σας πείραξε η ενισχυτική που είχαμε και βοηθήσαμε τα παιδιά με μεσολαβητές που τα βοηθούσαν να καταλάβουν τη γλώσσα και τα μαθήματα τους; Κόπηκε οποιαδήποτε χρηματοδότηση. Αυτό που ζητάμε είναι να μπορούμε να κάνουμε τα ίδια πράγματα που κάναμε για τα παιδιά και τις γυναίκες και κόπηκαν. Να μην χαθούν η μόρφωση, η υγεία, τα εμβόλια, το δικαίωμα για τα νοσοκομεία, τις υπηρεσίες, τα πάντα. Η μάνα πάει με πόνο στο νοσοκομείο και την διώχνουν λέγοντας της "μάθατε τώρα και έρχεστε συνέχεια για εκτρώσεις". Δεν είχαν καν βιβλιάρια, γιατί ουσιαστικά δεν ήξεραν πως να το βγάλουν και ερχόντουσαν στον Σύλλογο και τις βοηθήσαμε εμείς. Πηγαίναμε μαζί τους στις υπηρεσίες και μεσολαβούσαμε και βάζαμε κάποια πράγματα στη θέση τους.

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟ

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

ΡΟΜΑ

ΟΙΚΙΣΜΟΣ ΔΡΟΣΕΡΟΥ

Πώς μπορείς να σταματάς από αυτά τα παιδιά τον δρόμο που έχει ανοιχτεί; Γιατί ο Σύλλογος αυτός, αυτό έκανε. Άνοιξε τον δρόμο σταθερά. Στο κάθε παιδί αντιστοιχούσε χρηματοδότηση από το κράτος, 600€ και είχαμε 320 παιδιά. Όλα σταμάτησαν."

- Ως Σαμπιχά τι θα ζητούσες από Έλληνες και τι από τους Ρομά πολίτες;

Στη ζωή δεν πρέπει να είμαστε μόνοι μας

ΕΛΠΙΔΑ
Άραγε υπάρχει;

Σαμπιχά: "Θα ζητούσα να με στηρίζει η χώρα μου, να στηρίζουν τις προσπάθειες μας, να ανοίξει και πάλι η "ΕΛΠΙΔΑ" που είναι ελπίδα για όλους τους Ρομά εδώ μέσα και να καταλάβουν ότι δεν είναι μόνο δική μας ευθύνη για ν' αλλάξει ένας οικισμός. Από τους Ρομά θα ήθελα να ζητήσω να είναι μεταξύ τους ενωμένοι, να μάθουν να διεκδικούν για τα παιδιά τους ένα καλύτερο μέλλον και αλλάξουν την νοοτροπία τους, όχι την κουλτούρα τους, τα ήθη και τα έθιμα τους. Και συγκεκριμένα θα ήθελα να απευθυνθώ στις γυναίκες του Δροσερού και να τις πω, πως πρώτα απ' όλα είναι υποτιμητικό για τον ίδιο τους τον εαυτό, το να μην σέβονται τα ρούχα τους και όταν βγαίνουν έξω πρέπει να είναι περήφανες και να μην ντρέπονται.